Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2016–2017

26 488 Behoeftestelling vervanging F-16

Nr. 418 BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 oktober 2016

Inleiding

Met deze A-brief informeer ik u, overeenkomstig het Defensie Materieel Proces (DMP), over de behoeftestelling «Middellange tot lange afstand raket voor de F-35».

Behoefte

Over enkele jaren zal de F-35 de taken van de F-16 gaan overnemen. Het toestel moet, evenals de F-16, voor de uitvoering van missies en de *Quick Reaction Alert (QRA)* voorzien zijn van een gedegen wapenpakket. Daartoe hoort ook een middellange tot lange afstand raket. Een dergelijke raket is bedoeld voor de zelfverdediging van de F-35 en voor het verkrijgen of behouden van luchtoverwicht. De AIM-120B raketten die Defensie nu voor de F-16 gebruikt, zijn ongeschikt voor de F-35. De behoefte aan een vervangende raket vloeit daaruit voort. De resterende AIM-120B raketten zullen na het uitfaseren van de F-16, naar verwachting eind 2023, ter beschikking worden gesteld aan de Koninklijke Landmacht ten behoeve van het *Army Ground Based Air Defence System*.

Defensie beoogt eind 2021 over een eerste operationele capaciteit (IOC) van de F-35 te beschikken. Om vanaf dat moment de taken te kunnen uitvoeren, moeten voldoende raketten beschikbaar zijn. De behoefte betreft zowel raketten voor operationele inzet als raketten voor opleiding en training. De trainingsraketten moeten al in 2020 beschikbaar zijn.

Samenwerking

Alle F-35 partners hebben behoefte aan een middellange tot lange afstandsraket. De landen streven derhalve naar de aanschaf van één type raket. Het betreft een nieuwe variant van de AIM-120. Deze raket wordt slechts door één fabrikant gebouwd. Het product komt *Military Off-The-Shelf* (MOTS) beschikbaar en de raketten zullen via het *Foreign Military*

kst-26488-418
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

Sales (FMS) programma worden aangeschaft. In de toekomst kan waarschijnlijk met andere F-35 partners worden samengewerkt op het gebied van onderhoud, software en hardware modificaties.

Relatie met andere projecten

Het project «Middellange tot lange afstandsraket voor de F-35» heeft relaties met de onderstaande projecten:

- Project Verwerving F-35. De middellange tot lange afstand raket dient in de
- F-35, de simulatoren en in de *Weapon Load Trainers* geïntegreerd te worden.
- Project Verwerving munitie boordkanon, zelfbeschermingsmiddelen en F-35 wapenladers.
- F-16 infrarood geleide lucht-lucht raket (tevens bruikbaar op de F-35).

Functionele kenmerken

Defensie heeft behoefte aan een raket die geschikt is voor de zelfverdediging van de F-35 en gebruikt kan worden in missies waarbij luchtoverwicht verkregen of behouden moet worden. De luchtdreiging bestaat grotendeels uit vijandelijke gevechtsvliegtuigen. De middellange tot lange afstandsraket moet effectief zijn tegen doelen van verschillende afmetingen en in staat zijn om tegenstanders op veilige afstand uit te schakelen. De middellange tot lange afstand raket dient primair intern, maar ook extern aan de F-35 gedragen te kunnen worden en inzetbaar te zijn. Voorts moeten de raketten beschikken over hoogwaardige detectiecapaciteit, precisie, signaal- en datalinkverwerking, voldoende snelheid, bereik, en een effectieve explosieve lading.

Financiële aspecten

Het projectbudget wordt geraamd tussen de € 100 en € 250 miljoen euro (prijspeil 2016). Deze investering komt in de periode 2017 tot en met 2024 ten laste van het investeringsbudget van Defensie. In het budget is een risicoreserve van vijf procent opgenomen. Het uitstellen van de geplande investeringen zou tot gevolg hebben dat de F-35 niet kan voldoen aan de taakstelling. Hierdoor zou de geplande IOC-datum niet of later worden bereikt. Dat geldt ook voor het moment waarop de toestellen volledig operationeel zijn, de FOC-datum.

Vooruitblik

De uitvoering van het project staat gepland in de periode van 2017 tot en met 2024. Er is tijdens de behoeftestellingsfase slechts één productalternatief van één leverancier geschikt bevonden die volgens de huidige inzichten voldoet aan de gestelde eisen en tijdig beschikbaar is. Vanwege de beschikbaarheid van één productalternatief dat *Military Off-The-Shelf* (MOTS) beschikbaar komt, wordt het productrisico als gemiddeld ingeschat. De gemiddelde levertijd na contracttekening van dergelijke raketten is ongeveer drie jaar. Tijdige bestelling van de middelen via het FMS-programma is daarom belangrijk. Defensie is voor de levering mede afhankelijk van de Amerikaanse overheid.

Mandatering

Bij de aanschaf van deze kapitale munitie zijn geen alternatieven beschikbaar, de raketten worden door één fabrikant gebouwd en zullen via FMS worden verworven. Daarom acht ik het uitvoeren van een kostenbatenanalyse niet opportuun en ben ik voornemens de Defensie Materieel

Organisatie te mandateren. De Kamer zal over het investeringsproject worden geïnformeerd met de voortgangsrapportages over de Verwerving van de F-35.

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert